SPRAWOZDANIE
POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOFIZYCZNEGO
2013 - 2016

INFORMACJE OGÓLNE

W lutym 2013 odbyło się Walne Zgromadzenie Członków Polskiego Towarzystwa Geofizycznego (PTGeof.). Na wniosek Komisji Rewizyjnej, Walne Zgromadzenie udzieliło absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu, wybrano Prezesa, Zarząd Główny i Komisję Rewizyjną oraz ustalono plan pracy i główne kierunki działania na okres 2013 – 2016.

Członkowie Towarzystwa

W końcu okresu sprawozdawczego Towarzystwo liczyło 329 członków, w tym 13 członków honorowych. W okresie sprawozdawczym liczba członków zmniejszyła się o 22 osoby.

W minionym okresie odeszli na zawsze:

- 2013 – prof. dr hab. inż. Stanisław Bac (jr) - Oddział Wrocławski, mgr Marian Szczerbacki – Oddział Poznań, dr Zygmunt Wilczek – Oddział Lubelski, prof. dr hab. inż. Zbigniew Dworak, prof. dr hab. inż. Jacek Walczewski – Oddział Krakowski;
- 2014 – dr Wiesława Przedpełska, dr Marcin Schmidt – Oddział Warszawski;
- 2015 – prof. dr hab. Jerzy Cyberski – Oddział Bałtycki, prof. dr hab. inż. Maria Ozga-Zielińska, dr Irena Morozowska, dr Teresa Tomaszewska - Oddział Warszawski;
- 2016 – dr Krzysztof Liniewicz – Oddział Lubelski, dr Kazimierz Marciniak – Oddział Pomorski, dr inż. Dorota Olearczyk – Oddział Wrocławski, prof. dr hab. Barbara Obrębska-Starkel, dr hab. Zofia Pietryga – Oddział Krakowski, prof. dr hab. inż. Zdzisław Mikulski, dr Maria Baranowska – Oddział Warszawski, dr Krystyna Dykczyńska, dr Jan Ziomek – Oddział Łódzki, dr Jadwiga Koczorowska – Oddział Poznański.

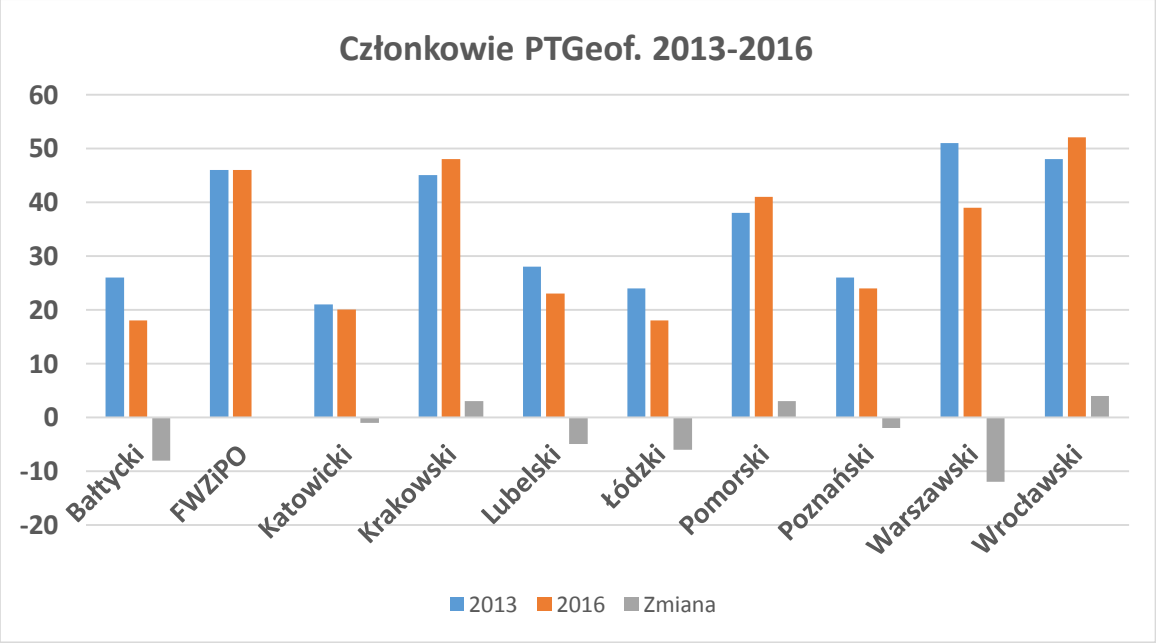

Rys. 1. Zmiany przynależności do PTGeof. w latach 2013 - 2016

Tab. 1. Liczba członków PTGeof. wg oddziałów i zmiany w latach 2013 - 2016

Oddział	2013	2016	Zmiana	Członkowie honorowi
Bałtycki	**26**	**18**	**-8**	
FWZiPO	**46**	**46**	**0**	**1**
Katowicki	**21**	**20**	**-1**	**-**
Krakowski	**45**	**48**	**3**	**4**
Lubelski	**28**	**23**	**-5**	**1**
Łódzki	**24**	**18**	**-6**	**-**
Pomorski	**38**	**41**	**3**	**1**
Poznański	**26**	**24**	**-2**	**-**
Warszawski	**51**	**39**	**-12**	**4**
Wrocławski	**48**	**52**	**4**	**2**

Skład Zarządu Głównego

Prezes

doc. dr Alfred Dubicki

Prezydium:

dr Danuta Limanówka - wiceprezes
prof. dr hab. Rajmund Przybylak - wiceprezes
dr Jerzy Szkutnicki - sekretarz generalny
prof. dr hab. Zbigniew Czechowski - skarbnik
prof. dr hab. Bogusław Kaszewski - członek
dr Urszula Kossowska-Cezak - członek

Członkowie Zarządu

dr hab. Krystyna Bryś
prof. dr hab. Mirosław Miętus
dr Leszek Ośródka
prof. dr hab. Joanna Wibig

Główna Komisja Rewizyjna:

mgr Magdalena Bogucka - przewodnicząca
prof. dr hab. Krzysztof Fortuniak
dr Bronisław Głowicki
dr Eugeniusz Filipiuk
mgr Piotr Ropuszyński

Oddziały terenowe Towarzystwa

Bałtycki (Gdynia)	przewodniczący – prof. dr hab. Mirosław Miętus
Fizyki Wnętrza Ziemi i Przestrzeni Okołoziemskiej	– prof. dr hab. Zbigniew Czechowski/ dr Anna Odzimek
Katowicki	– dr Leszek Ośródka / dr hab. Ewa Łupikasza
Krakowski	– dr Danuta Limanówka
Lubelski	– dr Eugeniusz Filipiuk/ dr Krzysztof Bartoszek
Łódzki	– prof. dr hab. Krzysztof Fortuniak/prof. dr hab. Joanna Wibig
Pomorski (Toruń)	– prof. dr hab. Rajmund Przybylak
Poznański	– dr hab. Jerzy Jańczak prof. UG / dr hab. Jacek Leśny
Warszawski	– dr hab. Halina Lorenc prof. IMGW
Wrocławski	– dr hab. Krystyna Bryś
Sekcja Meteorologii	- prof. dr hab. Joanna Wibig

Członkowie honorowi

dr hab. Stanisław Michnowski	- Oddział FWZ i PO
prof. dr hab. Maria Horawska	- Oddział Krakowski
prof. dr hab. Tadeusz Niedźwiedź	-Oddział Krakowski
prof. dr hab. Leszek Starkel	-Oddział Krakowski
prof. dr hab. Janina Trepińska	-Oddział Krakowski
prof. dr hab. Wojciech Warakomski	- Oddział Lubelski
prof. dr hab. Gabriel Wójcik	- Oddział Pomorski
prof. dr hab. inż. Jerzy Jaworski	- Oddział Warszawski
dr Urszula Kossowska-Cezak	- Oddział Warszawski
prof. dr hab. inż. Zdzisław Mikulski	- Oddział Warszawski
prof. dr Janusz Paszyński	- Oddział Warszawski
prof. dr inż. Jan Zieliński	- Oddział Warszawski
prof. dr hab. Maria Dubicka	-Oddział Wrocławki
prof. dr hab. Jerzy Pyka	-Oddział Wrocławski

Sytuacja materialna PTGeof.

W tym roku Towarzystwo obchodzić będzie swoje 70-lecie i mimo upływu 70 lat sytuacja ekonomiczna jest wciąż trudna jeśli nie trudniejsza. W dalszym ciągu podstawowym składnikiem naszego budżetu jest dotacja z MNiSW, które nie należy do szczodrych. Ministerstwo dofinansowuje „nie w całości" konkretne zadania. Drugą bardzo ważną częścią budżetu Towarzystwa są wpływy ze składek członkowskich, które w związku ze zmianą ich wysokości i zwiększenia kwoty jaką Oddziały przekazują na rzecz Zarządu Głównego, poprawiły nieco sytuację finansową. Tym nie mniej sytuacja finansowa jest ciągle trudna. Pracujemy bez rezerw, często na deficycie. W mijającej kadencji była ona jednak łatwiejsza niż w latach 2009-2012. Otrzymywane dofinansowanie z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, oraz zwiększone skromne wpływy ze składek członkowskich ułatwiają bieżące funkcjonowanie. Wyrażam wdzięczność oddziałom za ich solidarny podział składek członkowskich.

Poniższe wykresy obrazują strukturę finansów Towarzystwa.

Przychody
145 824 zł

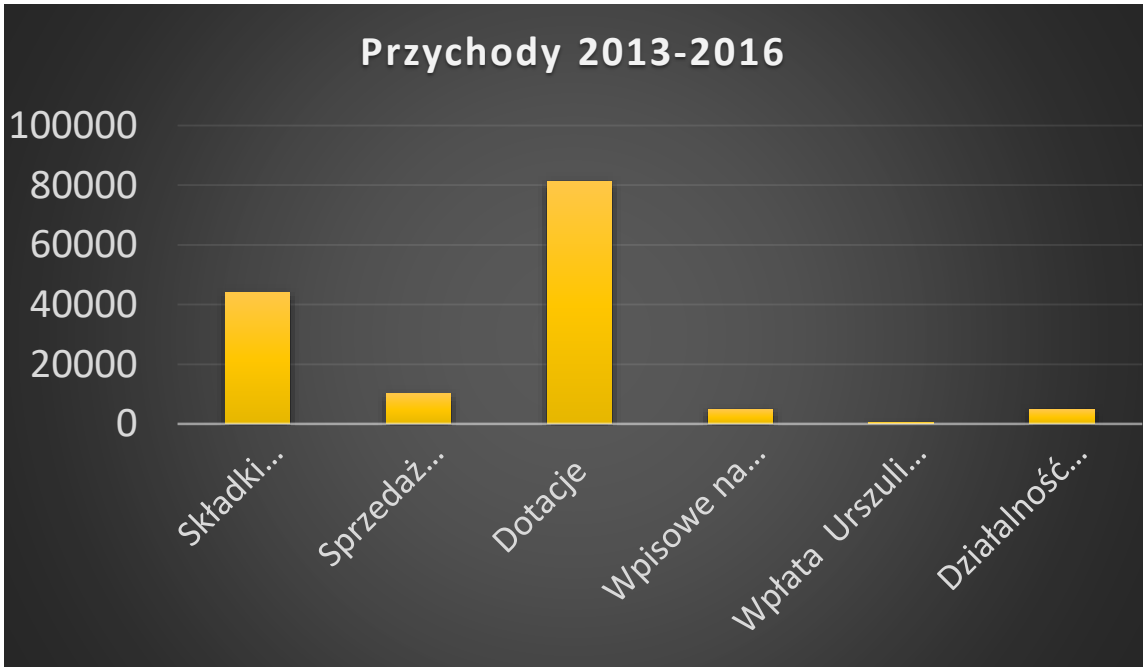

Koszty
152 009 zł

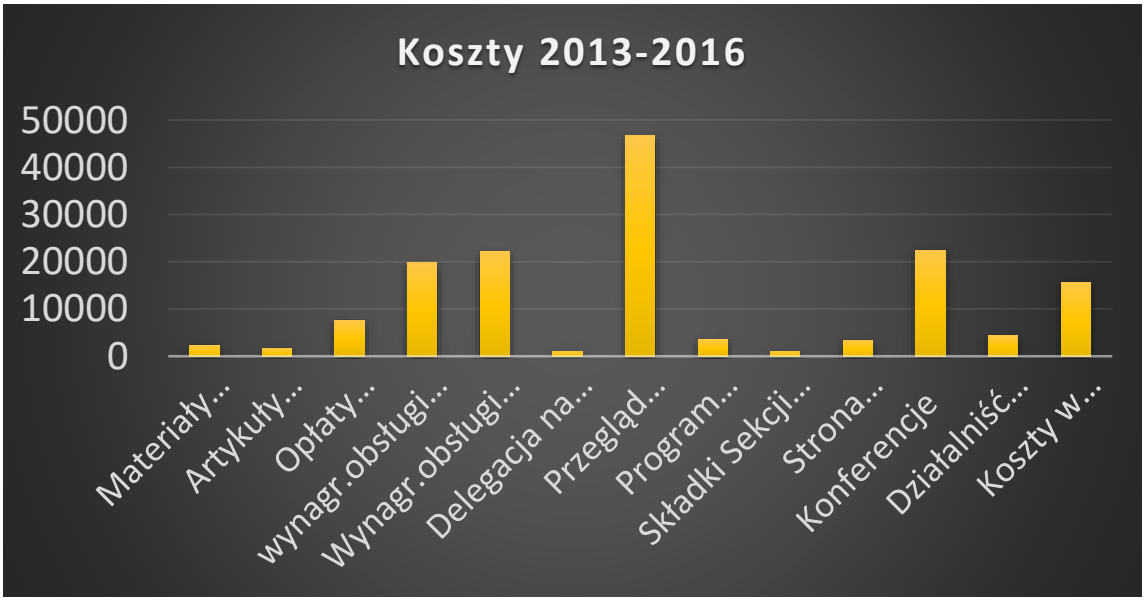

Nie udaje się nam natomiast tworzyć własnych przychodów tytułem prac badawczych czy ekspertyz. Może w przyszłości.

Cieszy natomiast wzrost opłacania składek członkowskich. W wielu Oddziałach opłacanie składek osiąga nawet 80% należnych wpłat. W nadsyłaniu składek wyróżniały się Oddziały: Bałtycki, Lubelski, Pomorski, FWZiPO, Warszawski i Wrocławski. Na normalnym poziomie pracowały Oddziały Krakowski i Poznański, słabiej Łódzki i Katowicki. Zachęcam wszystkie Oddziały do podejmowania prac naukowych i ekspertyz na zlecenie innych Instytucji.

Podstawowe formy działania

Zgodnie ze statutem realizowano następujące główne zadania:

- Wydawanie *Przeglądu Geofizycznego*; zmieniono sposób wydawania i dystrybucji, dokonano zmian w składzie Zespołu Redakcyjnego i Rady Redakcyjnej, rozpoczęto publikowanie w wersji internetowej, uzyskano ocenę 7 pkt w grupie B czasopism.
- Zorganizowano lub współorganizowano 6 konferencji naukowych w tym 2 o charakterze międzynarodowym; (Oddziały: Fizyki Wnętrza Ziemi i Przestrzeni Okołoziemskiej (1), Lubelski (1), Łódzki (2), Pomorski (1), Warszawski (1), i 111 seminariów naukowych o rozległej i zróżnicowanej problematyce;
- Publikacje, jako wynik konferencji, w większości o charakterze monograficznym lub w postaci artykułów w *Przeglądzie Geofizycznym*.
- Uczestnictwo członków Towarzystwa w konferencjach i seminariach krajowych i międzynarodowych w ramach pracy w macierzystych instytucjach.
- Popularyzacja wiedzy w spotkaniach z młodzieżą szkolną i akademicką.
- Udzielanie informacji środkom masowego przekazu i popularyzowanie wiedzy z zakresu objętego działalnością PTGeof.
- Współpraca z instytucjami badawczymi, dydaktycznymi, z administracją samorządową i rządową.
- Utworzenie i administrowanie strony internetowej PTGeof. i niektórych Oddziałów.
- Opieka nad biblioteką PTGeof.

UPOWSZECHNIANIE NAUKI

Organ Towarzystwa – kwartalnik - *Przegląd Geofizyczny*

Istotnym działaniem upowszechniania nauki było usprawnienie techniki popularyzacji wiedzy z dziedziny meteorologii, hydrologii, zanieczyszczenia atmosfery i wód. Starano się stworzyć szeroką platformę dostępu do wyników badań, aby korzystać mogli również Ci, którzy nie mają możliwości posiadania Przeglądu Geofizycznego w wersji papierowej. W roku 2014 zaszły duże zmiany organizacyjne oraz personalne w Radzie Redakcyjnej i Komitecie Redakcyjnym. W Komitecie Redakcyjnym utworzono stanowisko Zastępcy Redaktora Naczelnego i Sekretarza Naukowego. Na Zastępcę Redaktora Naczelnego powołano prof. dr hab. Zbigniewa Czechowskiego, na Sekretarza Naukowego dr Urszulę Kossowską-Cezak, która pełni również funkcję Redaktora językowego.
Do Rady Redakcyjnej powołano 5 uczonych z zagranicznych ośrodków naukowych. Zmiany te spełniają warunki nakładane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczące punktacji czasopism.
Powołani członkowie Rady Redakcyjnej:

- **prof. Wojciech Grabowski** – Colorado USA; tematyka badawcza : geofizyka, dynamika płynów i fizyka chmur, modelowanie numeryczne, konwekcja, turbulencja, rola chmur w systemie klimatycznym.
- **dr Jacek Majorowicz** – University of Alberta, Kanada; tematyka badawcza : geofizyka, geotermia, strumień cieplny, modelowanie rozkładu temperatury we wnętrzu ziemi.

- **prof. Andrzej Kijko** - University of Pretoria, Republika Południowej Afryki; problematyka badawcza : geofizyka, sejsmologia górnicza, techniki numeryczne i obliczeniowe, zastosowanie metod statystycznych.
- **prof. Witold F. Krajewski** - University of Iowa, USA; problematyka badawcza : hydrologia, prognozowanie powodzi, matematyczne modelowanie procesów hydrologicznych, radarowe i satelitarne oceny opadów, zastosowanie informatyki w hydrologii.
- **prof. Kazimierz Adamowski** - University of Ottawa – Kanada; problematyka badawcza : hydrologia, analiza powodzi regionalnych, modelowanie opadów, efekty globalnego ocieplenia w hydrologii.

Obecny skład Rady Redakcyjnej i Komitetu Redakcyjnego jest następujący:

Rada Redakcyjna :

Marek Grad	- przewodniczący – Uniwersytet Warszawski
Kazimierz Adamowski	- Ottawa Kanada
Wojciech Grabowski	- Colorado USA
Jerzy Jaworski	- emerytowany prof. IMGW
Andrzej Kijko	- University of Pretoria, RPA
Witold Krajewski	- University of Iowa, USA
Jacek Majorowicz	- University of Alberta, Kanada
Mieczysław Ostojski	- dr hab., IMGW
Maciej Sadowski	- IOŚ, Warszawa

Członkowie Honorowi Rady Redakcyjnej

Czesław Druet
Krzysztof Haman
Zdzisław Mikulski
Janusz Paszyński
Roman Teisseyre

Komitet Redakcyjny:

dr Ewa Bogdanowicz – redaktor naczelna,
prof. dr hab. Zbigniew Czechowski – z-ca redaktora naczelnego
dr Urszula Kossowska-Cezak – sekretarz naukowy, redaktor językowy
prof. dr hab. inż. Zdzisław Mikulski – honorowy redaktor naczelny
prof. dr hab. Marek Grad – redaktor działowy
prof. dr hab. Janusz Borkowski – redaktor działowy
prof. dr hab. Janina Trepińska – redaktor działowy
dr Michał Osowiec – sekretarz redakcji

Ważnym przedsięwzięciem dla *Przeglądu Geofizycznego* było ustanowienie własnej strony internetowej PTGeof. (*ptgeof.imgw.pl*, a dla pracowników IMGW *ptgeof.imgw.ad*).
Opracowano i zamieszczono na stronie internetowej PTGeof. w zakładce Przegląd :

- Zgłoszenie artykułu do publikacji w *Przeglądzie Geofizycznym;*
- Cesja praw autorskich;
- Nowa wersja: *Instrukcja dla autorów dotycząca zasad przygotowania tekstów artykułów.*

Od roku 2015 *Przegląd Geofizyczny* jest wydawany integralnie w wersji internetowej, z utrzymaniem wersji tradycyjnej – papierowej dla potrzeb wymiany z zagranicą, dla bibliotek krajowych oraz na życzenie niektórych autorów. Wprowadzono również na stronę internetową zeszyty historyczne od 2008 roku. Stworzono możliwość publikacji w językach kongresowych. Dokonane zmiany personalne oraz wydawnicze przyniosły znaczą poprawę oceny punktowej. Obecnie *Przegląd Geofizyczny* ma 7 punktów w grupie B czasopism ocenianych przez MNiSW, ukazuje się regularnie i łatwo dociera do zainteresowanych. Wszystkie artykuły są recenzowane przez wybitnych uczonych, specjalistów z danej dziedziny wiedzy. Aktualnie nic nie stoi na przeszkodzie, aby publikować dorobek w swoim czasopiśmie *Przegląd Geofizyczny*.

Konferencje, seminaria, publikacje

W okresie sprawozdawczym zorganizowano 6 konferencji, 111 seminariów, opublikowano z afiliacją PTGeof. 37 artykułów i monografii.

Tab. 2. Wykaz działalności w zakresie upowszechniania nauki wg oddziałów

Oddział / Rodzaj działalności	Bałtycki	F.W.Z.i P.O.	Katowicki	Krakowski	Lubelski	Łódzki	Pomorski	Poznański	Warszawski	Wrocławski	Sekcja Meteo
Konferencje	-	1	-	-	1	2	1	-	1	-	-
Seminaria	22	3	-	5	15	11	14	6	9	26	-
Publikacje	=	10	-	4	6	1	1	-	9	1	5

Zorganizowane konferencje cieszyły się wielkim zainteresowaniem środowisk naukowych i społecznych.
Były to :
Polska Narodowa Komisja Roku Polarnego 1932/1933 „Wyprawa na Wyspę Niedźwiedzią Oddział FWZiPOZ,

- *Klimat i Bioklimat Miast* – Oddział Łódzki;
- *Klimat Miast* – Oddział Łódzki;
- *Polar Climate and Entvironmental Change in the Last Millenium* – Oddział Pomorski ;
- *Klimat a społeczeństwo i gospodarka* – Oddział Warszawski;
- *Problematyka pomiarów i opracowań elementów meteorologicznych* – Oddział Lubelski.

Oddziały zorganizowały 111 seminariów naukowych o różnorodnej problematyce z przewagą procesów klimatotwórczych i zmian klimatu. Jest to dorobek imponujący i zasługuje na uznanie i szacunek. Gratuluję tego osiągnięcia.

Z wiarygodnych źródeł NASA, BBC oraz Instytut Zmian Klimatu Uniwersytetu w Maine wynika, że fala ciepła na biegunie północnym zaskoczyła naukowców. Temperatura

w Arktyce w roku 2016 może być wyższa o 20°C w stosunku do wielkości z lat poprzednich. Profesor Birkela z Instytutu Zmian Klimatu Uniwersytetu Maine stwierdził, że obecna temperatura Arktyki jest średnio o 7 ^{o}C wyższa niż w ubiegłych latach. Takie uderzenie ciepła, prognozuje dr Freiderike Otto, będziemy mieć co dwa lata. Następstwem ocieplenia jest topnienie lodów morskich i na Grenlandii, topnienie wiecznej zmarzliny, podniesienie poziomu morza. Obserwowane zmiany klimatu mogą mieć katastrofalne skutki dla społeczności świata. Cieszy fakt, że swój wkład w tego typu badania, wnoszą członkowie PTGeof.

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Działalność Zarządu Głównego i Oddziałów

Zarząd Główny

Zarząd Główny pełnił następujące funkcje:

- Koordynacja pracy Towarzystwa w celu realizacji postanowień Walnego Zgromadzenia.
- Zabezpieczenie siedziby PTGeof.
- Zabezpieczenie środków finansowych.
- Organizacja rocznych zebrań plenarnych.
- Organizacja spotkań Prezydium.
- Opieka nad wydawaniem *Przeglądu Geofizycznego,* współpraca z Komitetem Redakcyjnym i Radą Redakcyjną.
- Utworzenie strony internetowej PTGeof.
- Sporządzanie i uzasadnianie wniosków o dotacje MNiSW.
- Sprawozdania z realizacji programów dotowanych przez MNiSW.
- Sprawozdania roczne i z okresu kadencji z działalności PTGeof.
- Zawieranie umów na ekspertyzowe i naukowe prace zlecone.
- Prowadzenie księgowości, rozliczanie podjętych przez oddziały programów dotowanych.
- Prowadzenie sekretariatu i strony internetowej, opieka nad biblioteką.
- Organizacja i współorganizacja konferencji i seminariów.
- Uczestnictwo i referat w Kongresie Towarzystw Naukowych.
- Uczestnictwo w organizacji konferencji naukowej Oddziału Warszawskiego.

Oddziały PTGeof.

Wszystkie oddziały PTGeof. pod koniec 2016 roku zorganizowały Walne Zgromadzenia Członków, wybrano nowe władze, komisje rewizyjne i delegatów na Walne Zgromadzenie Członków Towarzystwa. W niektórych oddziałach nastąpiły zmiany personalne, które są zamieszczone w sprawozdaniach. Poniżej przedstawiona jest działalność oddziałów (w skrócie) w okresie 2013-2016. Zgodnie z zadaniami określonymi w statucie, a dotyczącymi krzewienia i popularyzacji nauk geofizycznych i ich zastosowań, jako podstawowa forma działalności Oddziałów winna dotyczyć organizowania konferencji, seminariów i spotkań naukowych. Jak wspomniano Oddziały zorganizowały 111 seminariów i 6 konferencji. Problematyka konferencji w większości przypadków nawiązywała do stosunków klimatycznych w Arktyce, a także konsekwencji zmian klimatu dla społeczeństwa i jego gospodarki.

Oddział Bałtycki

Oddział liczy 18 osób. Stan osobowy zmniejszył się o 8 osób. Przewodniczący Oddziału prof. dr hab. Mirosław Miętus jest członkiem Zarządu Głównego. Środowiska naukowe regionu nadmorskiego są reprezentowane w PTGeof. głównie przez pracowników naukowych Uniwersytetu Gdańskiego, w mniejszym stopniu Akademii Morskiej w Gdyni oraz Oddziału Morskiego IMGW-PIB.

Popularyzacja wiedzy, konferencje, seminaria, spotkania naukowe

Oddział prowadzi ożywioną działalność w zakresie upowszechniania nauki. Zorganizowano 22 seminaria naukowe głównie o tematyce oceanograficznej, hydrologicznej i geologicznej:

- ***Wybrane ekstremalne zjawiska meteorologiczne - obserwacje i prognozy* (z okazji Światowego Dnia Meteorologii);**
- ***Torfowiska źródliskowe w Polsce – uwarunkowania rozwoju i znaczenie dla rekonstrukcji paleośrodowiskowych***, prof. dr hab. Radosław Dobrowolski UMCS Lublin;
- ***Ocean czy atmosfera: co rządzi klimatem w rejonie Północnego Atlantyku?***; prof. dr hab. Jacek Piskozub, Instytut Oceanologii PAN;
- ***Fraktalny wymiar rzeczywistości - badania sieci rzecznej***; dr hab. Joanna Fac-Beneda, UG;
- ***Zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji w klasyfikacji pól geofizycznych na przykładzie ciśnienia atmosferycznego w regionie atlantycko-europejskim***; dr Michał Marosz, UG;
- ***Zmienność temperatury powietrza i opadów atmosferycznych w północno-zachodniej Polsce***, dr Małgorzata Kirchenstein, Pomorska Akademia Pedagogiczna, Słupsk;
- ***Rekonstrukcja zmian paleocyrkulacji wód powierzchniowych rejonu Grzbietu Reykjanes (Północny Atlantyk) w świetle badań diatomologicznych*** - dr hab. Małgorzata Witak, prof. UG, Zakład Geologii Morza, UG;
- ***Zastosowanie numerycznego modelowania do oceny zasobów energetycznych wiatru na Wybrzeżu*** - dr Bartosz Czernecki, IMGW-PIB Warszawa,
- ***Numeryczne prognozowanie pogody – problemy i wyzwa**nia* - dr Michał Ziemiański, IMGW-PIB, Warszawa;
- ***Światowy Dzień Meteorologii 2014 – Pogoda i klimat: mobilizujmy młodzież, Jaką lekcję powinniśmy wyciągnąć z obserwacji pogody?*** - prof. dr hab. Mirosław Miętus, UG;
- ***Czyste powietrze to dobre życie*** - dr Krystyna Szymańska, Agencja Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej;
- ***Zlodzenie Zatoki Gdańskiej: wczoraj, dziś, jutro*** - dr inż. Marzenna Sztobryn, IMGW-PIB, Gdynia;
- ***Zmiany stosunków wodnych w Słowińskim Parku Narodowym i ich wpływ na kształtowanie wybranych siedlisk hydrogenicznych*** - dr Izabella Chlost, UG;
- ***Osady tsunami – klucz do przewidzenia przyszłych katastrof***?- dr Witold Szczuciński, Instytut Geologii UAM;
- ***Podwodne obrzeża kontynentów – zadania i działalność Komisji Granic Szelfu Kontynentalnego (ONZ)*** - prof. dr hab. Szymon Uścinowicz, Państwowy Instytut Geologiczny PIB;

- ***Pogodowe rewelacje z minionych epok, czyli co może wnieść treść dawnych kronik do rekonstrukcji klimatu – przykład osiemnastowiecznego Gdańska*** - dr Janusz Filipiak, UG;
- ***Mauretania – życie w sercu Sahary*** - prof. dr hab. Tadeusz Palmowski, UG
- ***Światowy Dzień Meteorologii 2015 – Climate Knowledge for Climate Action*** - dr Ewa Jakusik, IMGW-PIB Warszawa;
- ***Skarby na dnie jezior, czyli o poszukiwaniach osadów laminowanych i ich przydatności do rekonstrukcji zmian klimatu*** - prof. UG dr hab. Wojciech Tylmann, UG;
- ***Powrót do polihalitu***. ***Perspektywy wykorzystania – problemy i wyzwania*** - dr Jerzy Nagler, Polskie Towarzystwo Nauk o Ziemi;
- ***Maroko okiem geologa*** - dr Wojciech Staszek, UG;
- ***An attempt to deconstruct the observed climate trends in the Baltic Sea and Mediterranean Sea Basins*** oraz ***Data fr w om Signal Stations along the German Coastline*** – prof. Hans von Storch, Institute for Coastal Research, Helmholtz Centrum, Geesthacht, Niemcy.

Zorganizowano 2 debaty publiczne:

- ***Współczesna zmiana klimatu w świetle najnowszych badań naukowych. Jakie skutki dla Polski niesie ze sobą globalne ocieplenie?***
- ***Współczesna zmiana klimatu w świetle najnowszego raportu WGI IPCC. Możliwe konsekwencje w basenie Morza Bałtyckiego.***

Spotkania naukowe PTGeof. były organizowane wspólnie z Gdańskim Towarzystwem Naukowym, Polskim Towarzystwem Geograficznym, Sekcją Fizyki Morza Komitetu Badań Morza PAN, Polskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk o Ziemi. Wzrosło zainteresowanie organizowanymi seminariami.

Inne formy działalności

Nawiązano współpracę z popularnonaukowym portalem nauka o klimacie.pl i podjęto zadanie przetłumaczenia V Raportu IPCC na język polski. Zrealizowano projekt: *Zagrożenia obszaru województwa pomorskiego występowaniem ekstremalnych zjawisk pogodowych w konsekwencji spodziewanej zmiany klimatu*. Uczestniczono w Pikniku Naukowym w Gdyni.

Oddział Fizyki Wnętrza Ziemi i Przestrzeni Okołoziemskiej

Informacje ogólne

Liczba członków: 46 w tym 1 honorowy. Przewodniczący Oddziału prof. dr hab. Zbigniew Czechowski jest skarbnikiem i członkiem Prezydium Zarządu Głównego oraz zastępcą redaktora naczelnego *Przeglądu Geofizycznego*. Składki opłaca ok. 30 osób. Wersję papierową *Przeglądu Geofizycznego* chciałoby dalej otrzymywać 11 osób.

Popularyzacja wiedzy, konferencje, seminaria, spotkania naukowe

Zorganizowano konferencję naukową:

- ***Polska Narodowa Komisja Roku Polarnego 1932/1933: Wyprawa na Wyspę Niedźwiedzią*** 12 grudnia 2014 r., IGF PAN Warszawa.

Podczas konferencji wygłoszono następujące referaty:

- ***Pierwsza Polska Wyprawa Polarna na Wyspę Niedźwiedzią (1932-1933*)** – Sławomir Maj;

- ***Zimowanie na Wyspie Niedźwiedziej – eksplozja polskich badań polarnych*** – Marek Górski;
- ***Pomiary meteorologiczne na Wyspie Niedźwiedzie***j – Janusz Borkowski;
- ***Badania elektryczności atmosfery w czasie Polskiej Wyprawy Polarnej na Wyspę Niedźwiedzią 1932/33*** – Marek Kubicki;
- ***Badania magnetyczne na Wyspie Niedźwiedziej*** – Tomasz Ernst.

Zorganizowano seminaria naukowe:

- ***Wykrycie sygnałów fal grawitacyjnych przez detektory na Ziemi*** - prof. A. Królak, IMPAN, 7 września 2016.
- ***Zależności czasowe pomiędzy fazami aktywności kinematycznej górotworu Depresji Świebodzic, a silnymi zdarzeniami sejsmicznymi w Monoklinie Przedsudeckiej"***, prof. M. Kaczorowski, CBK.

Publikacje

Opublikowano 10 artykułów w *Przeglądzie Geofizycznym*:

- K. Dormus - ***Maurycy Pius Rudzki – twórca polskiej geofizyki,*** *Przegląd Geofizyczny***,** z. 1-2, 2013 ;
- J. Kowalczuk - ***Prof. Lucjan Grabowski (1871-1941) – działalność naukowa na Uniwersytecie Jagiellońskim i na Politechnice Lwowskiej***, *Przegląd Geofizyczny* z. 1-2, 2013*;*
- S. Maj - ***Z archiwum profesora Tadeusza Olczaka (1907-1983): bieg wiekowy deklinacji magnetycznej w Łodzi (lata 1800-1950***, *Przegląd Geofizyczny* z.1-2, 2013 *;*
- Z. Czechowski - ***150 rocznica urodzin Profesora Maurycego Piusa Rudzkiego, kierownika pierwszej w świecie Katedry Geofizyki***, *Przegląd Geofizyczny* z. 1-2, 2013;
- S. Maj - ***Pierwsza polska wyprawa polarna na Wyspę Niedźwiedzią (1932-1933),*** *Przegląd Geofizyczny* z. 3-4, 2014;
- A. Dziembowska, R. Teisseyre, M. Wernik - ***Bożenna Gadomska (1931-2011)***, *Przegląd Geofizyczny* z. 3-4, 2014;
- A. Dziembowska - ***Cztery lata serii wydawniczej GeoPlanet: Earth and Planetary Sciences Series***, *Przegląd Geofizyczny* z. 3-4, 2014;
- S. Maj - ***Z archiwum profesora Tadeusza Olczaka (1907-1983): bieg wiekowy deklinacji magnetycznej w Łodzi (lata 1800-1950***, *Przegląd Geofizyczny* z.1-2, 2013 *;*
- Z. Czechowski - ***150 rocznica urodzin Profesora Maurycego Piusa Rudzkiego, kierownika pierwszej w świecie Katedry Geofizyki***, *Przegląd Geofizyczny* z. 1-2, 2013;
- S. Maj - ***Pierwsza polska wyprawa polarna na Wyspę Niedźwiedzią (1932-1933),*** *Przegląd Geofizyczny* z. 3-4, 2014;
- A. Dziembowska, R. Teisseyre, M. Wernik - ***Bożenna Gadomska (1931-2011)***, *Przegląd Geofizyczny* z. 3-4, 2014;
- A. Dziembowska - ***Cztery lata serii wydawniczej GeoPlanet: Earth and Planetary Sciences Series***, *Przegląd Geofizyczny* z. 3-4, 2014;

Inne formy działalności

Członkowie Oddziału byli obecni na kolejnych czerwcowych Piknikach Naukowych Radia Bis w Warszawie, zaś w Instytucie Geofizyki, Instytucie Fizyki UW, oraz Centrum Badań Kosmicznych PAN odbywały się otwarte prelekcje w czasie wrześniowego Festiwalu Nauki z aktywnym udziałem członków Oddziału. Kontynuowana jest również ważna akcja *Geofizyka w szkole*, w ramach której członkowie prowadzą zajęcia w szkołach.

Oddział Katowicki

Liczba członków Oddziału – 20 osób. W okresie sprawozdawczym wystąpiły niesprzyjające warunki działalności Oddziału. Reorganizacja struktur IMGW, gdzie była siedziba Oddziału, uniemożliwiła praktycznie jego funkcjonowanie. Determinacja przewodniczącego Oddziału dr Leszka Ośródki oraz członków Towarzystwa z Uniwersytetu Śląskiego doprowadziła do zmiany siedziby i podjęcia dalszego funkcjonowania Oddziału. Wybrano nowy zarząd i przewodniczącego , którym została dr hab. Ewa Łupikasza. Zarząd Główny, który popierał wszelkie wysiłki na rzecz zachowania Oddziału, wyraża nadzieję na ożywienie jego działalności w specyficznym, silnie uprzemysłowionym regionie.

Popularyzacja wiedzy, konferencje, seminaria, spotkania naukowe i organizacyjne

- Współorganizacja 3 seminariów z okazji Światowego Dnia Meteorologii z IMGW-PIB;
- Współorganizacja seminarium z okazji Światowego Dnia Wody.
- Przedstawiono wyniki badań w ramach Naukowej Sieci Tematycznej ***Zanieczyszczenia Powietrza/Zmiany Klimatu*** – *AIRCLIM-NET*, podczas Międzynarodowej Konferencji *Ochrona powietrza w teorii i praktyce*, Zakopane 2014;
- Uczestniczono w 12 konferencjach oraz seminariach naukowych organizowanych przez Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych.

Inne formy działalności

Członkowie Towarzystwa uczestniczyli w konferencjach międzynarodowych oraz w seminariach naukowych organizowanych przez Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych. Uczestniczono w przygotowaniu wniosku badań w Naukowej Sieci Tematycznej Zanieczyszczenie powietrza/zmiany klimatu AIRCLIM – NET pt. *Wzmocnienie systemu zarządzania jakością powietrza w Polsce, w szczególności w województwie śląskim*.

Uczestniczono w spotkaniach popularno-naukowych z przedstawicielami samorządów i z młodzieżą szkolną z okazji Dnia Ziemi, gdzie przedstawiano problematykę zanieczyszczenia powietrza.

Oddział Krakowski

Oddział liczy 48 członków w tym 4 honorowych. Przewodnicząca Zarządu - Dr Danuta Limanówka jest Wiceprezesem PTGeof., prof. dr hab. Janina Trepińska redaktorem działowym *Przeglądu Geofizycznego*. Członkowie Oddziału reprezentują ośrodki naukowe: IMGW-PIB, Uniwersytet Rolniczy, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Pedagogiczny, Uniwersytet Śląski, Instytut Melioracji i Użytków Zielonych.

W roku 2013 zainicjowano prace nad stworzeniem strony internetowej. Obecnie strona znajduje się pod adresem *www.ptgeof.pl*, gdzie znaleźć można podstawowe informacje o Oddziale, jego historii, jak również aktualności.

Popularyzacja wiedzy, konferencje, seminaria, spotkania naukowe i organizacyjne

W ramach obchodów Światowego Dnia Meteorologii zorganizowano, wraz z IMGW, następujące seminaria:

- ***Obserwacje pogody dla ochrony życia i mienia***
- ***Pogoda i klimat. Zaangażowanie młodzieży***
- ***Wiedza o klimacie dla działań na rzecz klimatu***
- ***Upały, susze, powodzie. Oblicze przyszłości***

oraz Światowego Dnia Wody:

- ***Woda i praca***

Członkowie Towarzystwa brali udział w kolejnych edycjach Szkoły Meteorologii Lotniczej. Uczestniczono w organizacji konferencji:

- ***Metody geofizyczne w archeologii polskiej, Spotkanie III, Rola metod geofizycznych w ochronie dziedzictwa archeologicznego.***

Uczestniczono w konferencji z okazji 200. rocznicy powołania Towarzystwa Naukowego Krakowskiego oraz w innych konferencjach, biorąc czynny udział. W programie obchodów Dnia Meteorologii 2015 uświetniono 70-lecie ONZ. Członkowie PTGeof. byli wykładowcami podczas szkoleń teledetekcji satelitarnej oraz w warsztatach samorządowych.

Publikacje

W okresie sprawozdawczym ukazały się następujące publikacje z afiliacją PTGeof.:

- U. Kossowska-Cezak, R. Twardosz - ***Niezwykle chłodne sezony letnie w Europie Środkowej i Wschodniej (1951-2010),*** *Przegląd Geofizyczny*, z. 1-2, 2013
- M. Cebulska, R. Twardosz, ***Anomalnie wysokie sezonowe i roczne opady atmosferyczne w Polskich Karpatach i na ich przedpolu (1881-2010)***. *Przegląd Geofizyczny* z. 3-4, 2014;
- U. Kossowska-Cezak, R. Twardosz, ***Niezwykle mroźne zimy i niezwykle gorące lata w Europie (1951-2010)***, *Przegląd Geofizyczny*, z. 3-4, 2015
- U. Kossowska-Cezak, R. Twardosz, ***Niezwykle zimne miesiące zimowe w Europie (1951-2010)***, *Przegląd Geofizyczny*, z. 1-2, 2016

Ponadto ukazały się 4 artykuły w czasopismach zagranicznych w języku angielskim.

Inne formy działalności

W ramach działalności popularyzatorskiej, członkowie Towarzystwa udzielali wywiadów do radia, prasy, telewizji, oraz konsultacji w zakresie nauk geofizycznych, często dla młodzieży szkół średnich. Między innymi w roku 2013 wygłoszono referat pt. ***Zmiany i zmienność klimatu Polski*** w Urzędzie Miasta w Zakopanem. Członkowie Towarzystwa przygotowywali materiał na stoiska zorganizowane przez Urząd Miasta St. Warszawy – Piknik z klimatem.

W roku 2015 w ramach działalności popularyzatorskiej prowadzono na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie serię krótkich spotkań dotyczących wykorzystania GIS w naukach geograficznych i planowaniu przestrzennym. Owocem spotkań pozostały liczne kontakty z młodymi ludźmi oraz deklaracje chęci przystąpienia do Towarzystwa po zakończeniu okresu studiów.

Zorganizowano kilka wycieczek w stacji odbioru i przetwarzania danych satelitarnych. Prowadzono konsultacje z władzami lokalnymi dotyczącymi aktualnych zagadnień związanych ze zmianami klimatu i wynikającymi z tego zagrożeniami.

Oddział Łódzki

Oddział liczy 18 członków . W ostatnim okresie dokonano selekcji, w wyniku której odeszło z Towarzystwa 6 członków. Zwraca uwagę nieregularność opłat składek członkowskich.

Popularyzacja wiedzy, konferencje, seminaria, spotkania naukowe

Oddział wykazał się ożywioną działalnością w zakresie upowszechniania nauki. Współorganizowano z Katedrą Meteorologii i Klimatologii UŁ dwie konferencje:

- ***Klimat i bioklimat miast*** - była to V konferencja cykliczna. Wzięło w niej udział 40 uczestników. Podczas 3 dniowej sesji wygłoszono 29 referatów i przedstawiono 13 posterów;
- ***Klimat Miast*** – V międzynarodowa konferencja poświęcona warunkom klimatycznym dużych aglomeracji.

Zorganizowano 11 seminariów i wygłoszono następujące referaty:

- ***Scenariusze zmian wybranych cech klimatu Polski na lata 2021–2050 oraz 2071–2100 na podstawie regionalnych modeli klimatu;***
- ***Obszarowe charakterystyki turbulencyjnego strumienia ciepła jawnego w świetle pomiarów scyntylometrycznych w Łodzi;.***
- ***Temperatura powietrza w Radomsku i okolicach w latach 1984 - 2012.***

Wygłoszono 2 referaty na UMK w Toruniu:

- ***Pomiary strumieni turbulencyjnych metodą kowariancji wirów - wybrane zagadnienia metodyczne i przykładowe wyniki dla różnych typów powierzchni część 1 i 2,***
- ***Wstępne wyniki pomiarów ekshalacji gazów z gleb bagiennych na stanowisku Kopytkowo w Biebrzańskim Parku Narodowym*** - dr A. Niewiadomski, dr W. Tołłoczko;
- ***Zastosowanie metody scyntylometrycznej do pomiarów obszarowych charakterystyk turbulencyjnego strumienia ciepła jawnego w Łodzi*** – mgr Mariusz Zieliński;
- ***Parametryzacja antropogenicznego strumienia ciepła dla potrzeb mezoskalowych modeli meteorologicznych na podstawie danych satelitarnych oraz przestrzennych GIS*** – mgr Lech Gawuć;
- ***Katastrofy przyrodnicze – zmiany klimatu, masowe wymieranie, współczesne zagrożenia*** - mgr Szymon Wilk.
- ***Radon – ciekawostka czy problem*** - dr Jerzy Olszewski;
- ***Zróżnicowanie pola opadów atmosferycznych na obszarze aglomeracji Łódzkiej w okresie 2013-2016*** - mgr Wojciech Radziun;
- ***What is radon, how is it measured, and how can it be used to improve atmospheric research*** – dr Scott Chambers;
- ***Turbulencyjna wymiana gazów cieplarnianych (dwutlenku węgla i metanu) między podłożem a atmosferą w świetle pomiarów metodą kowariancji wirów*** - dr Włodzimierz Pawlak

Publikacje

- Siedlecki M., Pawlak W., Fortuniak K., Zieliński M. – ***Wstępne wyniki oceny zmienności parowania terenowego nad polem uprawnym z wykorzystaniem metody kowariancyjnej, metody Penmana-Monteitha i pomiarów ewaporometrycznych***. *Przegląd Geofizyczny*, z. 3-4 2015

oraz 13 artykułów w renomowanych wydawnictwach o profilu klimatologicznym.

Oddział Lubelski

Oddział Lubelski liczy 23 członków, w tym jeden honorowy. W ciągu mijającej kadencji ubyło 5 członków. Składki członkowskie wpływały z umiarkowaną regularnością. Oddziałem kieruje dr Eugeniusz Filipiuk – członek Głównej Komisji Rewizyjnej, a prof. Bogusław Michał Kaszewski jest członkiem Prezydium.

Popularyzacja wiedzy, konferencje, seminaria, spotkania naukowe

Zorganizowano wraz z Zakładem Meteorologii i Klimatologii UMCS IV konferencję ogólnopolską:

- ***Problematyka pomiarów i opracowań elementów meteorologicznych,*** Lublin 12-14 IX 2016.

Uczestniczyło w niej 65 osób, wygłoszono 22 referaty i przedstawiono 35 posterów. Wyniki tej konferencji będą publikowane m.in. w *Przeglądzie Geofizycznym*.

Poza tym odbyło się 15 seminariów naukowych, w tym 4 wspólnie z Oddziałem Lubelskim Polskiego Towarzystwa Geograficznego:

- ***Tradycyjne i nowoczesne metody badania cykliczności elementów i czynników klimatycznych*** - dr Eugeniusz Filipiuk, UMCS;
- ***Przestrzenne zróżnicowanie wybranych wskaźników kontynentalizmu na obszarze Polski*** - mgr Piotr Bednarczyk UMCS;
- ***Czy mamy wpływ na globalne ocieplenie?*** - prof. dr hab. Jerzy Nitychoruk UW
- ***Co nowego na Marsie?*** - dr Agnieszka Krzyżewska UMCS ;
- ***Wpływ cyrkulacji atmosferycznej na wieloletnią zmienność temperatury powietrza na Lubelszczyźnie*** - dr Eugeniusz Filipiuk, dr Krzysztof Bartoszek UMCS;
- ***Wpływ oceanu na klimat. Wyniki badań Instytutu Oceanologii w Arktyce***, (wspólnie z O. L. PTG) - dr hab. Waldemar Walczowski, prof. PAN, Inst. Ocean. PAN Sopot
- ***Problemy prognoz lotniczych*** - mgr inż. Grzegorz Kołodziej UMCS ;
- ***Rozkład przestrzenny wybranych wskaźników kontynentalizmu klimatu w Europie w latach 1981-2010*** - mgr Piotr Bednarczyk UMCS;
- ***Zmiany klimatu Polski i Europy w ostatnich stuleciach*** (wspólnie z O. L. PTG) - prof. dr hab. Rajmund Przybylak, UMK;
- ***Występowanie susz atmosferycznych w okolicy Lublina w okresie 1951-2013*** - dr Krzysztof Bartoszek, UMCS;
- ***Zasoby wodne Polski i ich wykorzystanie,*** (wspólnie z O. L. PTG) - prof. dr hab. Zdzisław Michalczyk, UMCS;
- ***Badania meteorologiczne i klimatyczne ośrodka lubelskiego na Spitsbergenie*** - dr Andrzej Gluza, UMCS;
- ***Zastosowanie danych satelitarnych do badania roślinności*** - dr Marcin Siłuch, UMCS;
- ***Zima w Karkonoszach*** (wspólnie z O. L. PTG) - Stanisław Kusiak ;
- ***Adaptacja rolnictwa wobec zmian klimatu a biogospodarka?*** - dr hab. Jerzy Kozyra, IUNG Puławy

W latach 2013-2016 członkowie Oddziału czynnie uczestniczyli w kilkudziesięciu konferencjach naukowych, seminariach, zjazdach, sesjach i warsztatach, na których byli autorami lub współautorami referatów oraz posterów. Przede wszystkim należy wymienić uczestnictwo w konferencjach organizowanych lub współorganizowanych przez PTGeof.

- ***Klimat a społeczeństwo i gospodarka*** – Oddział Warszawski;
- ***International Seminar on crop insurance*** – Oddział Pomorski;
- ***Klimat i bioklimat miast*** – Oddział Łódzki.

Publikacje

W latach 2013-2016 ukazało się kilkadziesiąt publikacji członków Oddziału Lubelskiego PTGeof., były to monografie, rozdziały w monografiach, prace oryginalne, wśród których kilkanaście zostało opublikowanych w czasopismach indeksowanych JCR.

Publikacje w *Przeglądzie Geofizycznym* lub będących wynikiem konferencji czy seminariów organizowanych przez PTGeof.:

- ***Szczególnie uciążliwe fale upałów w Lublinie*** -A. Krzyżewska, *Przegląd Geofizyczny* z. 3-4, 2015;
- ***Zmiany klimatu Polski w pracach polskich klimatologów*** - B. M. Kaszewski, *Przegląd Geofizyczny* z. 3-4 2015
- ***Fale upałów i ich skutki na przykładach z Europy i Ameryki Północnej*** - A. Krzyżewska (H. Lorenz, Z. Ustrnul red.) - ***Klimat a społeczeństwo i gospodarka***. Polskie Towarzystwo Geofizyczne - Oddział Warszawski, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB, Warszawa.
- ***Sezony bioklimatyczne w sąsiedztwie Zbiornika Solińskiego (1989-1998)*** - S. Wereski, M. Nowosad, M. Dobek , (H. Lorenz, Z. Ustrnul red.): *Klimat a społeczeństwo i gospodarka*, Polskie Towarzystwo Geofizyczne - Oddział Warszawski, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB, Warszawa
- ***Widzialność pozioma w Krakowie-Balicach i jej uwarunkowania w latach 2008-2012*** - K. Moskal, M. Nowosad, *Przegląd Geofizyczny* z. 3-4, 2014.
- ***Przegląd metod wydzielania fal upałów i fal mrozów*** - A. Krzyżewska, *Przegląd Geofizyczny* z. 3-4, 2014.

Poza tym opublikowano w języku angielskim 10 artykułów w czasopismach objętych JCR.

Inne formy działalności

Członkowie Oddziału wygłosili kilkanaście pogadanek popularnonaukowych dla młodzieży szkolnej na temat zjawisk atmosferycznych i obserwacji meteorologicznych połączonych ze zwiedzaniem obserwatorium meteorologicznego UMCS w Lublinie (mgr A. Bilik, dr M. Siłuch) i stacji meteorologicznej IUNG w Puławach (prof. dr hab. A. Doroszewski). W lokalnej prasie ukazało się szereg artykułów, notatek i wywiadów dotyczących aktualnych i prognozowanych stanów pogody (m.in. prof. dr hab. A. Doroszewski, mgr A. Bilik, dr K. Bartoszek, dr inż. A. Węgrzyn). Udzielono również wywiadów telewizyjnych i radiowych (prof. dr hab. A. Doroszewski, dr K. Bartoszek, mgr A. Bilik, dr M. Siłuch). Prof. dr hab. A. Doroszewski opracował i opublikował w Internecie kilkadziesiąt informacji o warunkach pogodowych. Członkowie PTGeof z Oddziału Lubelskiego corocznie brali czynny udział w Drzwiach Otwartych UMCS (koordynatorzy z ramienia Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej: dr A. Krzyżewska i dr M. Dobek); w imprezie popularyzatorsko - edukacyjnej pod nazwą *Dzień Ziemi* (dr A. Krzyżewska, dr M. Siłuch, dr M. Dobek i dr A. Gluza) oraz Lubelskim Festiwalu Nauki (dr K. Bartoszek, dr A. Krzyżewska, dr M. Dobek).

Członkowie Oddziału współpracują z licznymi instytucjami naukowymi, dydaktycznymi i samorządowymi.

Oddział Pomorski

Oddział liczy 41 członków, w tym 1 honorowy. W okresie sprawozdawczym przybyły 3 osoby. Prof. dr hab. Rajmund Przybylak jest wiceprezesem PTGeof. Oddział wyróżnia się regularnym wpłacaniem składek członkowskich i prenumeratą *Przeglądu Geofizycznego* oraz propagowaniem wiedzy

Popularyzacja wiedzy, konferencje, seminaria, spotkania naukowe

Współorganizowano, wraz z Katedrą Klimatologii i Meteorologii UMK, cykliczną, międzynarodową konferencję naukową:

- ***Polar Climate and Environmental Change in the Last Millennium,*** Toruń 24-26 sierpnia 2015.

W konferencji uczestniczyli znani uczeni z zagranicy i z Polski. W 6 sesjach wygłoszono 23 referaty i przedstawiono 6 posterów.

Zorganizowano 14 seminariów naukowych :

- ***Powodzie jako przykłady zdarzeń ekstremalnych;.***
- ***Is Svalbard warming or cooling? Climate variations on the archipelago during the instrumental period;***
- ***Waloryzacja bioklimatyczna województwa warmińsko-mazurskiego;***
- ***Warunki meteorologiczne w regionie Forlandsundet (NW Spitsbergen) w sezonie letnim 2013;***
- ***Pomiary strumieni turbulencyjnych metodą kowariancji wirów – wybrane zagadnienia metodyczne i przykładowe wyniki dla różnych typów powierzchni.***
- ***Małe elektrownie wodne w Polsce: historia, stan obecny i perspektywy rozwoju*** - dr Katarzyna Kubiak-Wójcicka, Katedra Hydrologii i Gospodarki Wodnej UMK;
- ***Bioróżnorodność i zagrożenia dla Gopła i jego okolic*** - mgr inż. Andrzej Sieradzki, Nadgoplański Park Tysiąclecia;
- ***Jezioro Gopło – wybrane cechy limnologiczne*** - dr hab. Rajmund Skowron, Katedra Hydrologii i Gospodarki Wodnej UMK;
- ***The homogenized Oslo series 1837-2012. Can it solve the early instrumental warm bias?*** - dr Øyvind Nordli, Norweski Instytut Meteorologiczny;
- ***Zróżnicowanie temperatury i wilgotności powietrza na obszarze Torunia w 2012 roku*** - dr Joanna Uscka-Kowalkowska, prof. dr hab. Rajmund Przybylak, dr Mieczysław Kunz, mgr Rafał Maszewski, dr hab. Marek Kejna, dr Andrzej Araźny, Katedra Meteorologii i i Klimatologii UMK w Toruniu;
- ***Internetowy Atlas Województwa Kujawsko-Pomorskiego – klimat –*** prof. dr hab. Rajmund Przybylak i inni, Katedra Meteorologii i Klimatologii i Katedra Geologii i Hydrogeologii UMK Toruń;
- ***Specyfika przebiegu dobowego warunków biotermicznych w Bydgoszczy w okresie letnim w różnych masach powietrza*** - dr Monika Okoniewska Zakład Geografii Fizycznej i Ochrony Krajobrazu UKW w Bydgoszczy;
- ***Zmienność przestrzenna kierunku i prędkości wiatru nad wybranymi akwenami żeglarskimi w Polsce z wykorzystaniem modelowania CFD (Computional Fluid Dynamic) i metod GIS*** – mgr Tomasz Strzyżewski;
- ***Termika gruntu w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem przemarzania*** – mgr Tomasz Siekierski, Firma Multi w Brodnicy.

Publikacje

Opublikowano artykuł :

- Rajmund Przybylak, Tomasz Strzyżewski – ***Polar climate and environmental change in the last millennium konferencja międzynarodowa (Toruń, 24-26 VIII 2015)*** *Przegląd Geofizyczny* zeszyt 3-4/2015

oraz liczne artykuły w wysoko ocenianych czasopismach zagranicznych objętych JCR.

Inne formy działalności

Informacje dotyczące działalności Oddziału Pomorskiego Polskiego Towarzystwa Geofizycznego są dostępne on-line na stronie elektronicznej (*http://www.kmk.umk.pl/ptgeof-oddzial-pomorski)* (na stronie internetowej Katedry Meteorologii i Klimatologii UMK).

Członkowie Towarzystw uczestniczyli w licznych konferencjach krajowych i zagranicznych. Udzielano wywiadów rozgłośniom radiowym i telewizyjnym (lokalnym i ogólnopolskim) oraz prasie. Wywiady dotyczyły najczęściej nietypowych i ekstremalnych warunków pogodowych lub zjawisk atmosferycznych. Uczestniczono w Toruńskim Festiwalu Nauki i Sztuki. Prof. Marek Kejna wygłosił wykład *Pogodowe abecadło* w Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi oraz wykład *Współczesne zmiany klimatu* dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. KEN w Przasnyszu oraz udzielił wywiadu dla TVP1 na temat klimatu Torunia. Udostępniano do zwiedzania obserwatorium meteorologiczne. Prowadzono zajęcia terenowe dla nauczycieli geografii.

Oddział Poznański

Oddział liczy 29 osób. Od roku 2012 zaistniały niesprzyjające warunki do działalności Oddziału, który był związany strukturalnie z Oddziałem IMGW Poznań. Wraz z likwidacją Oddziału IMGW sytuacja stała się beznadziejna. Dzięki determinacji kilku członków: prof. Jerzego Jańczaka, mgr Ryszarda Sziwy i Bogumiła Nowaka, przy wsparciu Zarządu Głównego i dobrej woli pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego, uratowano istnienie Oddziału. W roku 2016 przeniesiono, siedzibę Oddziału do Uniwersytetu Przyrodniczego i wybrano nowe władze pod przewodnictwem dr hab. Jacka Leśnego. Gotowość nowych władz i sprzyjająca atmosfera w Uniwersytecie Przyrodniczym budzą nadzieję pomyślnego funkcjonowania Oddziału, który przed zaistniałymi trudnościami wykazywał się rozległą działalnością w zakresie hydrologii i ekologii. Oddział wykazuje regularność w opłatach składek członkowskich.

Pomimo przedstawionych trudności w okresie mijającej kadencji podtrzymywano popularyzację nauki. Ryszard Sziwa wygłosił referat dotyczący ***Jeziora Kierskiego*** podczas debaty publicznej. Współorganizowano seminarium popularno-naukowe ***Woda-Klimat-Środowisko***. Dr hab. Jacek Leśny zorganizował sesję naukową w Stacji Badawczej Katedry Meteorologii UP w Rzecinie.

Oddział Warszawski

Liczba członków Oddziału po weryfikacji opłat składek członkowskich wynosi 39 osób, w tym 4 członków honorowych. W okresie sprawozdawczym liczba członków zmniejszyła się o 12 osób. Zwiększono wymagania jeżeli chodzi o opłacanie składek członkowskich. Zarząd Oddziału zwraca uwagę na pasywność członków Towarzystwa przy jednoczesnym silnym zaangażowaniu kilku osób. Podkreśla się brak lokalu i komputera. Z racji wspólnej siedziby, działalność Oddziału w dużym stopniu pokrywa się z działalnością Zarządu Głównego. Członkowie Oddziału dr Ewa Bogdanowicz jest redaktor naczelną

Przeglądu Geofizycznego, a dr Urszula Kossowska-Cezak jego sekretarzem naukowym i redaktorem językowym oraz członkiem Prezydium Zarządu Głównego. Zapewniana jest ciągłość wydawnicza i wysoki poziom czasopisma. J. Krupa-Marchlewska i M. Osowiec – Sekretarz Redakcji zapewniają jego dystrybucję. Pomimo wspomnianych trudności Oddział wykazał się ożywioną działalnością w zakresie upowszechniania nauki.

Popularyzacja wiedzy, konferencje, seminaria, spotkania naukowe

Zorganizowano ogólnokrajową konferencję:

- ***Klimat a społeczeństwo i gospodarka***

Konferencja została zorganizowana wraz z IMGW-PIB. Odbyła się w dniach 5-6 maja 2015 r. w Warszawie, cieszyła się wielkim zainteresowaniem. Celem konferencji było wykazanie, jak na tle globalnych wyników badań klimatu podanych przez IPCC kształtuje się w Polsce oddziaływanie różnych parametrów klimatycznych, hydrologicznych i ogólnie środowiskowych na wrażliwe dziedziny życia gospodarczego i na zjawiska społeczne. Wzięło w niej udział 51 uczestników. Wygłoszono 17 referatów w tym 6 zamawianych referatów wiodących oraz przedstawiono 8 posterów. Większość referatów została opublikowana w specjalnym wydawnictwie PTGeof. i IMGW-PIB Duże znaczenie miały referaty wiodące wygłoszone przez naukowców o uznanym autorytecie:

- ***Zmiany klimatu – niewygodna prawda w polskiej perspektywie –*** prof. dr hab. Zbigniew Kundzewicz, UP;
- ***Konsekwencje polityki klimatycznej dla Polski*** – prof. dr hab. Maciej Sadowski, IOŚ-PIB;
- ***W jakim celu prowadzimy w Polsce obserwacje i pomiary istotnych zmiennych klimatycznych***? – prof. dr hab. Mirosław Miętus;
- ***Zmiany klimatu Polski w pracach polskich klimatologów*** – prof. dr hab. Bogusław Michał Kaszewski, UMCS,
- ***Wieloletnia zmienność typów cyrkulacji sprzyjających występowaniu wysokich opadów atmosferycznych w Tatrach (1873-2014) –*** prof. dr hab. Tadeusz Niedźwiedź, dr hab. Ewa Łupikasza, UŚ;
- ***Ekstrema klimatyczne i meteorologiczne w Polsce w odniesieniu do V Raportu IPCC –*** dr hab. Halina Lorenc prof. ndzw. IMGW – PIB.

Ponadto zorganizowano 9 seminariów naukowych:

- ***Zmiany klimatu okiem fizyka –*** prof. dr hab. Szymon Malinowski;
- ***Od Antarktydy do Machu Picchu –*** dr hab. inż Jan Winter;
- ***Obserwacje pogody dla ochrony życia i mienia (seminarium z okazji Światowego Dnia Meteorologii); Podróże z wodą w tle –*** mgr Anna Nadolna, IMGW-PIB;
- ***O trąbach powietrznych w Polsce*** - mgr Mateusz Taszarek, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- ***Techniki numerycznego modelowania do lokalnego rozpoznawania pola wiatru*** - dr Bartosz Czarnecki, IMGW-PIB;
- ***Historia powstania stowarzyszenia, metody pracy i uzyskane wyniki*** - Artur Surowiecki, Stowarzyszenie Polscy Łowcy Burz.
- ***Zmiany stanu środowiska w Europie Środkowo-Wschodniej w okresie 1990-2012*** - dr. Andrzej Kassenberg;
- ***Czas w naszej kulturze, będzie też o pogodzie i klimacie*** - dr Ryszard Kozieł;
- ***Stratocumulus i jego rola w systemie klimatycznym w świetle najnowszych badań*** - prof. dr hab. Szymon Malinowski
- ***Las jako czynnik ochrony klimatu*** - dr hab. Halina Lorenc, prof. nadzw.;

Publikacje

- H. Lorenc, Z. Ustrnul (red.) – ***Klimat a społeczeństwo i gospodarka***, PTGeof./ IMGW-PIB, publikacja jako wynik konferencji pod tym samym tytułem;
- Urszula Kossowska-Cezak, Jolanta Wawer – ***Zmiany wieloletnie średniej dobowej temperatury powietrza w Warszawie (1947-2013),*** Przegląd Geofizyczny z.3-4, 2014;
- Jerzy Szkutnicki, Andrzej Kadłubowski – ***Recesja zasilania gruntowego rzek w klimacie tropikalnym*** – *Przegląd Geofizyczny*, z. 1-2, 2014;
- Bogdan Ozga-Zieliński, Jerzy Szkutnicki, Łukasz Chudy – ***Krzywa natężenia przepływu a przepływy ekstremalne*** – Przegląd Geofizyczny, z. 3-4, 2014;
- Jerzy Szkutnicki – ***Energia słoneczna w służbie bardzo potrzebującym,*** z. 1-2, 2015;
- Jerzy Boryczka, Maria Stopa-Boryczka, Urszula Kossowska-Cezak, Jolanta Wawer – ***Prognozy okresowych zmian temperatury powietrza w Europie w XX – XXI wieku i ich weryfikacja,*** Przegląd Geofizyczny z. 3-4, 2015
- Urszula Kossowska-Cezak, Robert Twardosz – ***Niezwykle mroźne zimy i niezwykle gorące lata w Europie (1951-2010)*** z. 3-4/2015;
- Urszula Kossowska-Cezak – ***100 lat Klimatologii ziem Polski Romualda Mereckiego*** z. 3-4, 2015
- Dorota Rucińska – ***Disaster risk reduction conference in Varsav (Warszawa 15-16 X 2015)*** zeszyt 3-4, 2015

W rozdziale *Z życia Towarzystwa* publikowano sprawozdanie z działalności Towarzystwa, z zebrań i konferencji (U. Kossowska-Cezak, J. Krupa-Marchlewska, J. Szkutnicki)

Inne formy działalności

Dr U. Kossowska-Cezak gromadzi informacje historyczne dotyczące naszych sławnych geofizyków oraz opiekuje się miejscami ich wiecznego spoczynku. Rozważa się w Oddziale propozycję (podobnie jak w Oddziale Krakowskim) aby poświęcić więcej czasu pamięci historycznej o działalności Towarzystwa i naszym poprzednikom.

Oddział Wrocławski

Oddział liczy – 52 osoby, w tym 2 członków honorowych. W okresie sprawozdawczym przybyło 4 osoby. Dr hab. Krystyna Bryś jest członkiem Prezydium Zarządu Głównego. Członkowie Oddziału wywodzą się z Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Przyrodniczego i z IMGW - Oddział Wrocław. Oddział prowadzi ożywioną działalność.

Popularyzacja wiedzy, konferencje, seminaria, spotkania naukowe

Zorganizowano 26 seminariów naukowych:

- ***Refleksje polskiego geodety na temat klimatu tropikalnego na przykładzie obserwacji i badań w Brunei Darussalam*** - Kazimierz Bęcek ***;***
- ***Modelowanie stanu atmosfery z obserwacji GNSS i meteorologicznych*** - prof. dr hab. inż. Jarosław Bosy***;***
- ***Pomiary i obserwacje hydrologiczno-meteorologiczne jako element ochrony życia i mienia*** mgr inż. Jacek Gierczak***;***
- ***Ekstremalne zdarzenia opadowe na Dolnym Śląsku*** - dr Mieczysław Sobik, dr Marek Błaś***;***

- ***Współczesne ruchy skorupy ziemskiej na obszarze Polski w świetle pomiarów geodezyjnych*** - prof. dr hab. inż. Bernard Kontny***;***
- ***Zmiany klimatu Polski i Europy w ostatnim tysiącleciu*** - prof. dr hab. Rajmund Przybylak UMK***;***
- ***Biologiczne efekty promieniowania UV*** - prof. dr hab. Janusz Krzyścin***;***
- ***Klimat jaskiń*** - dr Jacek Piasecki;
- ***Współczesne zmiany wybranych wskaźników agroklimatologicznych – wykorzystanie funkcji lokalnych analiz rastrowych –*** dr Maciej Kryza, dr Mariusz Szymanowski; dr Marek Błaś, dr hab. prof. Krzysztof Migała, dr Małgorzata Werner, dr Mieczysław Sobik, Uniwersytet Wrocławski;
- ***Jak pani Odra rządy we Wrocławiu sprawowała w czasie ostatnich 160 tysięcy lat?*** – dr Janusz Badura, Państwowy Instytut Geologiczny I.B., dr inż. Olgierd Jamroz, Uniwersytet Przyrodniczy;
- ***Rola oceanów w systemie klimatycznym*** – dr hab. Krystyna Bryś – Uniwersytet Przyrodniczy;
- ***Współczesne ruchy skorupy ziemskiej rejestrowane w Obserwatorium Geofizycznym Instytutu Geofizyki PAN w Książu*** – dr Marek Kaczorowski – Centrum Badań Kosmicznych PAN;
- ***Wpływ aktywności Słońca na klimat – prof. Paweł Rudawy;***
- ***Skanowanie laserowe w monitorowaniu zmian powierzchni terenu*** – prof. dr hab. inż. Andrzej Borkowski;
- ***Temperatura powietrza na Śnieżce w świetle cyrkulacji atmosferycznej*** – prof. dr hab. Krzysztof Migała, dr Grzegorz Urban, mgr Karol Tomczyński;
- ***Ocena warunków biometeorologicznych jako element systemu prognozowania i ostrzegania w ramach projektu LIFE-APIS/PL –*** dr Tymoteusz Sawiński, dr Anetta Drzeniecka-Osiadacz;
- ***Występowanie wartości ekstremalnych opadów atmosferycznych na przykładzie zlewni Widawy –*** mgr inż. Marcin Wdowikowski;
- ***Drzewa jako komponent środowiska geofizycznego –*** dr hab. Maciej Filipiak prof. ndzw;
- ***Złożone aspekty funkcjonowania wielkich zapór w Gruzji –*** Lewan Ioseliani;
- ***Globalne systemy nawigacji satelitarnej jako źródło danych meteorologicznych –*** dr hab. Witold Rohm;
- ***Radon jako prekursor zjawisk geodynamicznych*** - dr hab. Tadeusz Przylibski;
  Susze i powodzie ocena zagrożenia w Polsce - dr hab. inż. Tamara Tokarczyk prof. IMGW;
- ***Wyznaczenie geodezyjnych parametrów rotacji, geometrii pola grawitacyjnego Ziemi z wykorzystaniem laserowych pomiarów odległości do sztucznych satelitów*** - dr hab. inż. Krzysztof Sośnica;
- ***Przegląd problemów związanych z funkcjonowaniem zbiorników retencyjnych, na przykładzie Polski i Niemiec*** - dr hab. inż. Mirosław Wiatkowski, prof. nadzw.;
- ***Analiza suszy hydrologicznej w zlewniach dolnej Odry i rzek Przymorza*** - dr inż. Radosław Stodolak;
- ***Cechy solarne klimatu Wrocławia*** - dr hab. Krystyna Bryś.

Uroczyście obchodzono Światowy Dzień Wody i Światowy Dzień Meteorologii.

Publikacje

- Monografia – ***Odrzańska droga wodna, stan obecny i perspektywiczny***. red. J. Kulczyk, A. Dubicki, D. Olearczyk. Publikacja jest wynikiem międzynarodowej konferencji organizowanej przez Oddział, która odbyła się pod patronatem Ministra Infrastruktury, Prezesa krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Redaktor Naczelnej „Gospodarki Wodnej". Publikacja zawiera 26 artykułów.

Członkowie Oddziału Wrocławskiego PTGeof zamieszczali prace badawcze w czasopismach krajowych i zagranicznych.

Inne formy działalności

Prowadzono akcję pomocy nauczycielom szkół różnych stopni i typów w realizacji programu nauczania geografii oraz ochrony środowiska, w części dotyczącej zagadnień meteorologicznych, klimatologicznych oraz hydrologicznych. Odczyty odbywały się również na terenie Uniwersytetu Przyrodniczego, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Prelekcje połączone były ze zwiedzaniem wymienionych instytucji i prezentacją badań z zakresu meteorologii, hydrologii, klimatologii, agrometeorologii oraz ochrony środowiska. Oddział organizował również wycieczki na obiekty hydrotechniczne – zbiorniki retencyjne i laboratorium geofizyczne w podziemiach Zamku Książ.

Sekcja Meteorologiczna

Sekcja liczy 50 członków z Oddziałów Polskiego Towarzystwa Geofizycznego i jest członkiem European Meteorological Society (Europejskiego Towarzystwa Meteorologicznego). Dzięki działalności Sekcji ożywione zostały kontakty ze środowiskami naukowymi Europy.

W czasopiśmie Francuskiego Towarzystwa Meteorologicznego *Météo et climat,* , ukazał się artykuł Jean Pierre Chalon pt. ***Polskie Towarzystwo Geofizyczne (Sociéte Polonaise de Géophysique)*.** Przedstawiono w nim historię Towarzystwa, główne cele działalności i rolę Sekcji Meteorologii.

W roku 2014 odbyła się X *European Conference on Applied Climatology* w Pradze. Uczestniczyło w niej 11 uczestników z Polski, w tym 8 członków sekcji. Wygłosili oni 5 **referatów i przedstawili 4 postery**. W zeszytach 2014 Meteorologische Zeitschrift ukazało się **5 artykułów autorów - członków PTGeof.**, będących pokłosiem poprzedniej, IX *European Conference on Applied Climatology*, która odbyła się we wrześniu 2012 roku w Łodzi.

W roku 2015 odbyła się XV *European Conference on Applications of Meteorology* w Sofii. Wzięło w niej udział 12 uczestników z Polski, w tym 8 członków Sekcji. Wygłosili oni **9 referatow i przedstawili 4 postery**.

W 2016roku Europejskie Towarzystwo Meteorologiczne zorganizowało XI *European Conference on Applied Climatology* w Trieście. Uczestniczyło w niej 12 uczestników z Polski, w tym troje członków Sekcji. Wygłosili oni **6 referatów i przedstawili 7 posterów**. Do tej pory EMS organizowało w kolejnych latach na przemian konferencje dotyczące meteorologii stosowanej (ECAM) i klimatologii stosowanej (ECAC). Ponieważ tematycznie obie te konferencje zbliżały się do siebie coraz bardziej postanowiono, począwszy od roku 2017, organizować wspólne konferencje na temat meteorologii i klimatologii stosowanej (*European Conference for Applied Meteorology and Climatology*). Najbliższa odbędzie się w dniach 4-8 września w Dublinie w Irlandii.

PODSUMOWANIE

Działalność Polskiego Towarzystwa Geofizycznego w mijającej kadencji 2013–2016 realizowana była na podstawie planu pracy zaproponowanego przez ustępujący Zarząd Główny, uzupełnionego zaleceniami komisji wnioskowej Walnego Zgromadzenia Członków Towarzystwa. Nastąpiła pewna poprawa sytuacji materialnej ponieważ każdego roku, podczas mijającej kadencji otrzymywaliśmy skromne dofinansowanie z MNiSW, a poza tym oddziały solidarnie zwiększyły wpłaty ze składek członkowskich na najważniejsze potrzeby. Niemniej finanse Towarzystwa są bardzo skromne. Zastrzeżenia budzi nieregularność składek członkowskich. Należy również zwrócić uwagę na trudną ogólną sytuację pracy towarzystw w Polsce. W roku 2013 odbył się Kongres Towarzystw Naukowych, w którym uczestniczył z referatem Prezes PTGeof. doc. dr A. Dubicki. Podczas Kongresu zwracano uwagę na wielki potencjał naukowy towarzystw i stowarzyszeń, które stanowią ważne społeczne ogniwo nauki, a jednocześnie na – jak sformułował to ówczesny Prezes PAN prof. M. Kleiber – niedookreślenie ustawodawcze funkcjonowania towarzystw. Kongres złożył odpowiednie wnioski do Sejmu aby uporządkować tę sytuację. Te procedury trwają jednak długo.

Pomimo przedstawionych trudności PTGeof. zrealizowało w mijającej kadencji wiele zadań w zakresie upowszechniania nauk geofizycznych. Poniżej przedstawiamy najważniejsze dokonania:

1. Zorganizowano i współorganizowano 6 konferencji w tym 2 o charakterze międzynarodowym. Członkowie Towarzystwa brali czynny udział w konferencjach krajowych i zagranicznych.
2. Oddziały zorganizowały 111 seminariów naukowych o różnorodnej problematyce, uwzględniano również zagadnienia charakterystyczne dla danego regionu.
3. Opublikowano 37 artykułów i monografii z afiliacją PTGeof., członkowie Towarzystwa publikowali swoje prace w renomowanych czasopismach objętych JCR.
4. Utworzono własną stronę internetową; adres: *ptgeof.imgw.pl* .
5. Utrzymano ciągłość wydawniczą *Przeglądu Geofizycznego*, która trwa nieprzerwanie od 1947 roku.
6. Dokonano wiele korzystnych zmian personalnych i organizacyjnych w wydawaniu *Przeglądu Geofizycznego*. Powołano stanowiska zastępcy redaktora naczelnego i sekretarza naukowego. Wprowadzono do Rady Redakcyjnej 5 uczonych z zagranicznych ośrodków naukowych. Zwiększono regularność wydawniczą. Stworzono możliwość publikowania w językach kongresowych.
7. *Przegląd Geofizyczny* uzyskał dzięki temu 7 pkt. w grupie B czasopism ocenianych przez MNiSW.
8. Od 2015 roku Przegląd Geofizyczny ukazuje się integralnie w wersji elektronicznej z zachowaniem ograniczonej wersji tradycyjnej (w miarę dysponowania środkami) dla autorów, na życzenie oddziałów, bibliotek, wymiany zagranicznej.
9. Zawarta została umowa PTGeof z Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego (ICM) Uniwersytetu Warszawskiego posiadającego BazTech, który nieodpłatnie będzie umieszczał na platformie internetowej pełne teksty publikacji PTGeof. Umożliwi to szeroki dostęp do publikacji zamieszczanych w Przeglądzie Geofizycznym.
10. Wprowadzono na stronę internetową historyczne zeszyty Przeglądu Geofizycznego od roku 2008.
11. Członkami honorowymi za zasługi dla nauk geofizycznych i kształceniu młodzieży zostali prof. dr hab. Maria Dubicka i prof. dr hab. Jerzy Pyka z Oddziału Wrocławskiego.

12. Zarząd Główny PTGeof w roku 2016 objął patronatem LXXXVI Liceum Ogólnokształcące im. Batalionu „Zośka” w Warszawie, uczestniczącego w Międzyszkolnym Konkursie Interdyscyplinarnym „Cztery Żywioły”. Jest to VII edycja tego Konkursu i dotyczy Ziemi.
13. Oddziały współpracują z uczelniami i szkołami udzielając pomocy w zakresie programów i prowadzenia zajęć z geografii, ekologii i środowiska. Udzielają wywiadów i współpracują ze środkami masowego przekazu i z samorządami.
14. Niektóre oddziały gromadzą informacje i zabiegają o zachowanie pamięci historycznej dotyczącej nauk geofizycznych i naszych zasłużonych poprzedników oraz miejsc ich wiecznego spoczynku (szczególnie Oddział Warszawski, FWZiPO, Oddział Krakowski).

Dokonania Towarzystwa są wynikiem zbiorowej, społecznej pracy, co świadczy o solidarności naszego środowiska. Z niektórych oddziałów napływają informacje o wielkim zaangażowaniu licznych członków Towarzystwa. Zwraca się jednak również uwagę na bierność niektórych grup do których należałoby dotrzeć z zachętą i propozycjami.

Z społeczny wysiłek i zaangażowanie, wraz z Zarządem Głównym, składam serdeczne podziękowania.

Alfred Dubicki - Prezes